

**Skrivelse af 17de September 1892 fra Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet
til Direktionerne for de kongelige Seminarier.**

Med behagelig Skrivelse af — 1888 modtog Ministeriet en Udtalelse fra Direktionen og fra Seminariets Forstander i Anledning af det af Landstingsudvalget angaaende Forslag til Lov om de kgl. Skolelærerseminarier i dets Betænkning rejste Spørgsmaal om Ønskeligheden af at henlægge Skolelærereksamen til de kgl. Seminarier og Frie Seminarierne, og i Stedet for den nuværende Eksamenstkommisjon at oprette en Censurkommission, under hvis Kontrol Lærerne ved Seminarierne skulde fungere som Eksaminatorer. Efter at denne Sag nu paa ny er fremdraget af det angaaende Lovforslaget om Oprettelsen af en Statskole for Kvinders Uddannelse til Lærere under nedatte Landstingsudvalg, og dette Udvalg ligesom ogsaa det vedkommende Folketingsudvalg har udtalt Ønsket om, at det foreliggende og andre Læreruddannelsen vedrørende Forhold maa blive taget under en samlet Overvejelse, har Ministeriet besluttet at gøre disse Spørgsmaal til Genstand for en Konference i Ministeriet med Forstanderne for Statsseminarierne, Medlemmer af Skolelærereksamenstkommisjonen og andre paa disse Omraader sagkyndige. Forinden maa man dog ønske en Udtalelse fra Direktionerne og Forstanderne for Statsseminarierne med Hensyn til følgende tre Hovedspørgsmaal.

Det vil blive en nødvendig Følge af Eksamenstkommisjonen's Ophævelse og Eksamens Henlæggelse til Seminarierne, at det ikke bliver blot de kgl. Seminarier, men ogsaa visse private Seminarier, hvem der maa tillægges Ret til at holde Afgangsprøve over deres Dimittender. Dette er en udtalt Forudsætning fra Rigsdagens Side og er ogsaa i Overensstemmelse med, at det har været Afgangseksamen for studerende, der har dannet Forbilledet for den foreslaede Ordning. Det lader sig imidlertid ikke nægte, at en saadan Henlæggelse til rent private Institutter af en Prøve, der ikke — som Studentereksamen — først og fremmest er en Forberedelseksamen, men som i det hele har en Embedseksamens Karakter, og som derfor maa kræve særlige Garantier, nødvendigvis maa vække nogen Betænkning navnlig i Erkendelsen af, at Statens Kontrol med de paagældende Seminariers hele Indretning, Ledelse og Afslutningsprøve vanskelig vil blive af nogen virkelig effektiv og derigennem tilstrækkelig betryggende Natur.

Hertil kommer, at Prøvens Henlæggelse til Seminarierne vil skabe Vanskelighed med Hensyn til Ordningen af Privatisternes Eksamensforhold, for saa vidt man ikke — hvad der bør tages under Overvejelse — vilde gøre Forberedelsen paa et Seminarium til Betingelse (der kun undtagelsesvis af Ministeriet kunde fraviges) for at kunne indstille sig til Skolelærereksamen og dermed overhovedet udelukke Uddannelsen af Privatister. Vilde man imidlertid bibeholde Privatisternes, maatte man enten bevare Eksamenstkommisjonen til Overhøring alene af disse, hvad der næppe vilde være nogen tilfredsstillende Ordning, eller lade dem overhøre ved Seminarierne (Statsseminarierne) under særlige Garantier for deres omhyggelige Forberedelse; men saadanne Garantier, der vanskelig kunde tilvejebringes paa anden Maade end ved Dimissionsvidnesbyrd, vilde under de Forhold, hvorunder Privatisternes Uddannelse finder Sted, næppe kunne stables under en tilstrækkelig betryggende Form.

Ødet der saaledes for Ministeriets Betragtning rejser sig en dobbelt Indvendning mod den foreslaede Forandring i Eksamens Afholdelse hidrørende dels fra Betænkninghederne ved at tillægge Frie Seminarierne Eksamensret dels fra Vanskelighederne ved at staffe en betryggende Ordning af Privatisternes Prøve, hvortil endelig kommer den Omstændighed, at Eksamenstkommisjonen ikke ret vel kunde ophæves, før der var oprettet et